

Naročnina: doma na sküpnih naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črenovcih, Slov. Krajin.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak niže. „Poslano“ i med tekstem vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p. i oglasna taksa posebi. Popüst po dogovori.

Tolažba Srca Jezušovoga za bogoskrunstvo v Španiji.*)

Za god sv. Križa i Žalostne Matere Bože.

Oštija ti poplūvana,
pri meši ki darūvana
si vsaki bogi den
v rešenje vsem ljudem . . .
Poklekнем pred Tebē
o Bog! Ti dam srcē,
odprem je na stežaj:
mi rečke svoje da . . .
O rad, o rad poplūvan sem,
naj samo te tolažit smem.

Oštija ti prebodjena
z iglami osramočena,
poklekнем pred Tebē,
raztegнем si srcē:
oj pridi, pridi v njē!
trpeti šče za Tē,
i rado tūd' vmerjē,
o Bože ti srcē.
O rad, o rad jaz križan sem,
naj samo Te tolažit smem.

Oštija ti razklačena
po blati tā razmāzana,
na križnoj poti si,
kde trgajo te psi . . .
Te srečam z Mamikov,
svetov Veronikov,
sem Šimon Cirenej,
nizki znotraj, vūnej . . .
O rad, o rad ponižan sem,
naj samo Te tolažit smem.

Oštija ti potrošena,
za jūžino zavživlena:
v rokaj si grešnikov,
v srcā nečistnikov.
Oj bodi moljena!
oj bodi željena!
Oj bodi primlena
v srcā posvečena!
Te vroče jaz v srcē želem,
naj samo Te tolažit smem.

S r e n .

*) V zadoščenje za bogoskrunstvo boljše vikov na Španjolskom, ki so sv. hoštije — ljublenoga Jezūsa — poplūvali, z iglami presmicali, po zemli z nogami klačili i za jūžino k sebi jemali, naj se norca napravijo z naše vere v presvetom Oltarskom Svestvi, norca z sv. meše i sv. prečiščavanja.

Grozote v Španiji, ali kama pripela človeka podivjanost, če zavrže vero v Boga.

III.

Portugalski listi poročajo, da so v Barceloni podivjani komunisti, med njimi so se najbolje zverinsko obnašale ženske, postrelali i z noži spoklali 150 mladih bogoslovcov. List „Osservatore Romano“ piše, da so 29. julija komunisti napadnoli frančiškanski samostan v Kataloniji i spoklali 31 frančiškanov. — V Siguenzi so komunisti zaprli pušpeka i nekaj kanonikov v pušpekovo hišo i jo nato vūžgali, tak da so pušpek i drugi živi zgoreli.

Vsi inozemski listi zagotavljajo, da komunistom neide za nikaj drugoga, kak da spokolejo duhovnike i redovnice, porūšijo vse cerkve i samostane. I te svoj peklenski poseo opravljajo na najbolje zverinski i nečloveči način. Kda napadnejo kakšo cerkev, te najprve izropajo svete hoštije, jih razmečejo i tlačijo. Po celom deli Španije, šteroga majo šče komunisti v rokaj, morijo, kolejo, vūžgajo i rūšijo cerkve i samostane. Vsemi tomi je vzrok brezbožnost i komunizem, šteroga podpira i vodi bolševiška Rusija.

Dne 18. avg. so dali bolševiki iz Moskve po radiji španskim komunistom ukaz, da trbe pomoriti vse duhovnike. Iz Portugalske javijo, da so komunisti v Rosa de la Frontera zažgali hišo, v šteroj je bilo 45 mladencov iz organizacije skautov i so vsi živi zgoreli. Bojali so se komunisti, ka mladenci odskočijo k veroborcom, zato so je žive žežgali.

List svetoga Oče „Osservatore Romano“ v pretresljivih slikaj podava grozote, ki jih povzročajo komunisti v

Što naj kandidera pri občinskih volitvaj?

Čas občinskih volitev se bliža. V nešternih banovinaj so že razpisane občinske volitve i vūpamo, da bodo prinasa tūdi naskori.

Lūdje že sodijo i vgonjavajo, što bo kandiderao. Kandidatov nam hvalla Bogi, ne zmenka. Na površje se rivlejo pozvani i nepozvani, nešterni se pojavljajo iz materialnih vzrokov, nešterni za čast, druge pa pali stranke rivlejo naprej. Nesebičnih, značajnih, brigajočih se za napredek občinskoga gospodarstva, z javnimi gospodarskimi i katoličanskimi načeli, kandidatov ne najdemo ravno preveč.

Z novimi župani se začne v krogi občine novo življenje, ali pa bo nastalo mrtvilo, to je pa povsem odvisno kakši bo župan. Zato si bodemo predpostavili neštene misli, štere so pri izvoljenji kandidatov potrebne. Na vsaki način i brez vsakšega vzroka se bodo za ta mesta potegūvali takši tūdi, z šterimi je že ljudstvo davno obračunalo, šteri pa na vse viže pripovedavlejo, da so več ne tisti, kak so bili, nego da so sedaliprefarbati i pomladiti.

Gori smo omenili tri različne vrste lūdi, šteri ščejo dosegnoli svoj cio. Iz materialnih nagibov navadno kandiderajo lūdje nekše vrste lehkovičci. To so nej lūdje, šteri bi bili potrebni te plače (ti bi se mogli imenuvati krūhoborci), nego nekše vrste delamržeži, lakomneži i nezadovolneži, šteri vsigdar iščejo kakši lehki, njim nepotreben zaslužek, da bi bole komot živeli i da zavolo toga njihovo gospodarstvo nebi nikše škode trpelo. Takši lūdje navadno nemajo nikše sposobnosti, da bi vodili občinsko gospodarstvo. Takši lūdje, šteri bi radi na občinski rovaš odebiloli svoje gospodarstvo; pa svoj želodec na dovoljen i nedovoljen način i slūžili svojim strastem bodisi s kakšekoli strani, takši lūdje nezaslūžijo, da bi se imenuvali županje. Takši lūdje drugo ne iščejo, kak samo svoj lastni hasek, občina i nje gospodarstvo njim je pa deveta briga. Iz častiželnosti se rivlejo naprej navadno lūdje brez značaja, šteri so brez vsakšega cila, šteri drugoga nepoznajo, kak samoga sebe, čakajo pa od drugih, da bi se njim vklanjali do zemle. Tej lūdje so jako daroviti. Če jih što potepta po rami, če jih što zove za gospode (to tūdi želejo) itd. so jako raskirantni i privolijo vse, ka što žele.

To so lūdje, šteri nemajo nikše začrtane poti v življenji. Tej lūdje so brez načela, šteri se obračajo vsigdar za vetrom, samo da bi prišli do položaja i dosegnoli čast. S takšov častiželnostjov je združena tūdi breznajačajnost, zato ka takše lūdi ne vodi nikše načelo za dobrobit skupnosti, nego vsikdar iščejo samoga sebe. Takši lūdje so nej vredni našega zavūpanja.

Ob tretjim se pri občini rivlejo na površje lūdje strankarske pripadnosti.

Prinas so velki kričači lūdje one strankarske pripadnosti, štera ma jako kmične i žalostne spomine za sebov,

štera je pūstila na pogorišči same razvaline i to je JNS. (hvala Bogi, da bi te lūdi na prste prečteo.) To so lūdje z jako betežnimi možgani, šteri na videnje vsaki hip menjajo nazore i načela, v istini so pa pofarbane maske, pod šterimi se skrivle zagriženost one politične strankarske pripadnosti, štera je zadnja leta strahūvala, delala preiskave, internirala najbolše voditele našega naroda, štera je iz občinskih uradov napravila svoja strankarska tajništva. To so lūdje, šteri ščejo od zgoraj dol vladati, šteri ščejo s silov krotiti lūdij, to je JNS., štere voditelje so nam v neizbrisnom spomini.

Zato moramo z lūdmi, šteri so na kakškoli način prosto sodelūvali ali podpirali JNS stranko, šteri so potom svojega podpisa i pristopa k toj stranki i to podpirali, da je ž njih pomočjov leži strahūvala, zapirala i gonila v internaciji nedužne lūdi, obračunati i ne izročati občinskoga gospodarstva v njihove roke, če ščemo, da nede bikovnica plesala po naših hrbtaj.

So pa ešče lūdje, šteri se prištevajo k mačkovej stranki, štera stranka pa šče ne odobrena, zato ka nema nikšega programa i cila. I ta stranka, štera je brez vsakšega programa, je jako dobro došla našim slovenskim mačkovcom, šteri pod krinkov mačkove stranke kūhajo nekšo slobodo i enakost. To so lūdje, šterim je ne briga za naš narod, odzvuina se delajo, da njim je več hrvatsko pitanje, kak pa naše, v istini pa njihova taktika vodi vse v drugo smer, ino ma vse druge cile. Takšov stranki i lūdem, štere politično, gospodarsko i družabno ozadje nepoznajo, pristašov stranke, štera nemre ali nevūpa s svojim programom na svetlo, stranki, štere voditelov nepoznajo, šteri so vse drugo kak pa voditelje našega naroda, šteri so bole prigajčje i agitatorje marksistično gospodarsko političnoga i družabnoga sistema, ne smemo zavūpati i izročiti občinskoga gospodarstva. To so lūdje, šteri majo lepe pa vablive oblūbe, to so jako prilicni govorniki, šteri z rečmi i oblūbami dajo vse, dejanj pa nega nigdar. Nesmemo pa misliti, da so vsi tej lūdje, šteri se prinasa vlečejo pod mačkov plašč, slabi. Ne, to dela nevednost i zasleplenost, šteroj naši lūdje lehkomiselnō nasedajo po kakših slabih časopisaj, ali po kakšem marksističnom kričači. Čeravno so tej lūdje ne vsi slabi, pa vseedno nesmimo zavūpati takšim možom občinskoga gospodarstva, zato ka tej vsigdar pomagajo, pa naj bo zavestno ali podzavestno, vistinititi čisti strankin program i cile, za štere gotovo sami ne vejo, da so tak nevarni i škodlivi za ljudstvo.

Kandiderali bodo gotovo tūdi lūdje iz JRZ. To stranko i njeni politični, socialni i gospodarski program nam je dobro znani. Njeni voditelje, posebno voditeo slovenskoga naroda, Dr. Korošec, nam je vsem dobro poznani, kak dober nesebičen voditeo. Njemi i njegovim vernim lūdem lehkō

zavūpamo, da tem pomoremo vistinititi v splošno blaženost delo i program stranke, štera nam zagotavlja i jamči za bolšo bodočnost.

Nigdar je ne bilo čūti, da bi duhovnik, ki vodi kakši narod, njemi želeo božno i nigdar ne bilo čūti, da bi duhovnik kak voditeo naroda, narod namenoma zvodo. Zato lehkō mammo popolno zavūpanje v JRZ, v njeni program i voditeo i pri sestavljanji kandidatnih list naj se postavijo možje sposobni i vredni svojega voditea Dr. Korošca. Previdni pa moramo vseedno biti pri kandidataj, šteri se bodo pojavljali iz JRZ. Zgoditi se zna, da se pod okrilje te stranke potegnejo lūdje, šteri večkrat menjavlejo svoje nazore, šteri se vsigdar obračajo za vetrom, šterih stalnost je v tom, da se vsigdar z ednoga tabora selijo v drugoga, šteri so že vsefele farbo probali. Takši lūdje so nej vredni našega zavūpanja i tūdi nej vredni, da bi se njim poverili občinsko gospodarstvo. Izbrati moramo možje, šteri so se nej dali omahati zadnja leta, gda je vladala nad nami strahovlada, šteri so nej klonili glave pod vdarci bivše JNS. Izbrati moremo možje, šteri so v časi preganjanja bili odločni i vōdržali, šteri so z būdnim okom stali na braniki i tolažili i čūvali domovino i narod.

Županje morejo biti lūdje, trezni, požrtviūvalni, čisti rok i čiste vesti, značajni, zedosta izobraženi, zadosta batrivni, da bodo vse delo i dužnosti do občinarov, vse križe i težave, štere občina obesi na njih rame, verno i pošteno vodili.

G. M. B.

Velki ljudski shod Dr. Korošca pri Gradi.

Krajevna organizacija JRZ, pri Gradi, priredi dne 27. septembra 1936. // velki ljudski shod stranke Dr. Korošca pri Gradi. Shod de se vršo ob 11 vōri po poznoj meši na placi poleg cerkve. Slavnostni govorniki na shodi bodo: minister v p. g. Ivan Vesjenjak i glavni tajnik Dr. Korošca g. M. Kranjc i šče več drugih poznanih naših govornikov. Namen toga shoda de: 1) da spoznamo istinski zdajšnji politični položaj, 2) da pridejo naši kmečki voditelje, ki do nam pomagali z bogšati naše domače goričko gospodarsko stanje i 3) da se dobro pripravimo na zdajšnje občinske volitve i tūdi kak da se rešimo raznih občinskih bremen. Raspored i druge podrobnosti slavnostnoga zborovanja objavimo v prihodnjōj številki „Novin“.

Ne dajmo se voditi i zapelavati do raznih tihinskih i plačanih komunističnih, JNS-arskih i tūdi mačkovih agentov, štere niti Dr. Maček ne pozna niti priznava. Vsi pa, ki si želete nazaj tiste boukše čase, kak so bili za prvejše vlade Dr. Korošca, pridite h Gradi, da pokažemo svojo zavednost i vōrnost do našega edinoga slovenskoga boritela i branitela naših kmečkih pravic Dr. Korošca. Zato vsi vlūdno vableni i na svidenje 27. septembra pri Gradi.

Španiji. Piše: Na duhovnike so napravili lov i dali vsakomi 4000 dinarov, ki je ednoga zgrabo, za bole imenitne pa celo 12 jezero dinarov; vngoi so bili živi žežgani, med njimi pušpeje, drugi so bili na križe pribiti, z benzinom polijani i tak vūžgani, drugi pa pali vmrli pod različnimi mokami. Svet niti v poganskih časaj ne vido takše podivjanosti, kakše komunisti delajo v Španiji; poganje so dali mir bar mrtvim, komunisti se niti teh ne smilūjejo, ar so je komunisti znosili z grobnic i ž njimi delali strahotne svinjarije. Celo mesto Barcelona je bilo spodobno klavnici. Nišče ne čisto vulic, nišče ne noso strani mrtvecov, štera so ležala na kūpaj vse okoli i začela gniliti na vročem sunci. Nišče se ne brigao za kri-

čanje ranjencov, nišče ne za rjovenje odnorelih, ki so v dnevaj splošnoga klanja odnoreli i so kak živina v čredaj letali okoli po vulicaj. Nazadnje se je odločo varaš i začeo z zažiganjom nesnage. Odnorele so postrelali, ranjence spoklali i vse pometali na kūpe i je žežgali. Smrad gnilih i na pol žežganih mrtvecov, dim, šteri se je kadio iz cerkvih i samostanov pa širio svojevrstno zdūho, rjovenje odnoreloga ljudstva, vse to je nūdilo grozovito peklensko sliko, kakše človečanstvo ešče ne vidilo. Tak piše list svetoga Oče. Isti list ešče piše, da je vmorjenih pet škofov, nekaj drugih pušpekov i cerkvenih dostojanstvenikov je pa ešče zaprtih.

Iz družbe sv. Ivanā Boska javla-

jo uredništvu našega lista, da so pribežali Salezijanci iz Španije v Turin i tū pripovedavali, da vse to, ka pišejo listi, niti senca neso štistim grozotam, štere počenjajo v Španiji boljše viki.

Mi iz dna srca spregovorimo: Siromaški Jezūš, zato, ka si vmro za nje na križi, da bi vekomaj srečni bili, zato ti tak delajo? Siromaški Jezūš, boži Sin, naš mili Odrēšenik, mi te pa tembole ščemo lūbiti, kembote te sovražijo hlapci pekla! Vi junaki Kristušovi, mučeniki i mučenice v domovini sv. Terezije, sv. Ignacija i vngoih drugih svetnikov i svetnic, bodite pozdravljeni i pozdravlene! Naj vas odiči tisti, za koga ste življenje dali i dale, nam pa sprosrite stanovitnost i lūbezni do Boga!

NEDELA

petnajsta po risalaj.

Evangelij (sv. Lukača 7.) Tisti čas šo je Jezus v varaš, ki se zove Naim: šli so z njim vučenicke njegovi i vnožina velika. Gđa bi se približavao k varaškim vratam: oyo mrtveca: so vō nesli jedinoga sina Matere svoje: i ona je bila dovica i žnjov varaška vnožina velika. Štero gđa bi vido Gospod: smilivao se je nad njov i pravo je njej: ne joči se. I pristopo je i dotekno se je škri-nje (oni pa, ki so ga nesli, stanoli so) i veli: mladenec, tebi pravim, stani gori. I gori se je opravo, ki je bio mrtvec i začeo je gučati. I dao ga je materi njegovoj. Obišao je pa vse strah i zvišavali so Boga, govoreći: ka je veliki prorok gori stano med nami; i ka je Bog pohodo ljudstvo svoje.

Smrt je odmev življenja. Kak je dobro življenje priprava za dobro smrt, tak je dobra, lepa smrt sad lepoga življenja. Stopiva bliže k posteli vmi-rajočega dobrega krščenika.

Njegov obraz je miren. Tak je tudi duševno. V govorenji je sladek, v trpljenji potrpežljiv. Ves je zatopljeni v premišlavanji na Boga. Z njim se pogovarja. Njemi, Križanomi, šteroga drži v roki, izročča svoja čustva. Zdaj ga küšne, potom pritisne na srce. Ves pun vere, podpirani od vüpanja i prešinjani od lübezni, se ešče bole potapla v te tri lepe jakosti. Njemi je vse to lejko, zato ar je v življenji rad gostokrat premišlavao od njih. Vse to njemi je prišlo v navado že v življenji, dokeč je bio zdrav.

Sv. Pismo pravi, ka gđa so zidali Salamonovo cerkev v Jeruzalemi, se je ne čülo nikše ropotanje ali razbijanje. Vse se je vršilo v največjoj tišini. Kak je pa to bilo mogoče, se pitaš? Zato, ar so ves materijal že prle tak pripravili, posebno pa les i mramor, ka so potem samo lepo zlagali.

Tak je pri smrti lepo živečega krščenika. Njegovo mrtelno telo se rüši, njegova düša se pripravla na pot proti večnosti. Pa vse lepo mirno. Ne čüje se obvüпно kričanje za spoved, ne jokanje nad grehi, ne vidi se, ka bi ga pekla düšnavešt zavolo lüčkoga blaga, ali zavolo sovraštva do koga. Zakaj je ves miren? Zato, ar je vse že prvle v red djao, vse je že prvle pripravo.

Zaistino, ka bi moglo razburjati düšo takšega pravičnika? Mogoče spomin na grehe? Ne. Vej se jih je vsikdar lepo spovedao, za nje zadosta včino. Tak zdaj lejko mirno čaka na sodbo bože pravice. Mogoče ga žalosti, da bo mogeo zapüstiti svoje imetje? Ne. Nikdar je ne meo srce preveč navezano na to. Po svojoj zmožnosti je podpirao tiste, ki so ne meli potreboga za življenje. Mogoče trpljenje na teli? Ne. Noseč v življenji svoje križe, se je navado trpeti za Boga. Mogoče ga straši bližajoča se smrt? Tüdi ne, ar si želi, kak negda sv. Pavel, biti razvezan i se združiti s Kristušom.

Povej, ali je to smrt, pred šterov se milijoni bojijo? Ne, takša smrt je samo zadnje dejanje lepo, krščenisko i po živjoj veri živečega krščenika. Gori smo napisali, da je dobra smrt sad lepoga življenja. Dobro se zamisli v to!

Jožef Baša-Miroslav: Prekmurske pesmi.

Zbral Vilko Novak.

Letos januarja — točno ob dvajseti obletnici smrti našega pesnika Miroslava-Jožefa Baše — so Novine (št. 4) pisale o njem in vzbudile naš spomin na njega. Pisec tistih vrst je izrazil željo, da bi vsaj ob 20. letnici pesnika Miroslava njegove pesmi oživele in naj bi se natisnile. Vsi, ki smo čitali te vrstice, smo imeli isto željo, in smo upali, da se naše želje uresničijo. In res, zgodilo se je. Pred nami leži lepa knjižica Miroslavovih pesmi, ki jih je pred kratkim izdala Mohorjeva družba v Celju.

Prof. Vilko Novak, vnet kulturni delavec, je s to knjigo dal slovenski javnosti v roke tretjo knjigo (Zbornik: Slovenska krajina, Izbor prekmurske književnosti in Miroslavove pesmi), ki pospešuje in posreduje poznanje kulturnih vrednot Slovenske krajine in njenih ljudi med ostalimi Slovenci. Vsa čast njemu in priznanje za to priza-

Goričko romanje k sv. Trojici v Slov. Goricaj.

Kak vsakše leto, tak tüdi letos pripravlamo velko romanje Goričancov k sv. Trojici v Slov. Goricaj. Letos do romanje vodili grački kaplan, g. Kolenc. Lepo bi bilo, če bi se vse goričke fare združile. Oblübleno mammo, ka dobimo dovolenje prek Radgone. Od doma idemo v petek zajtra 17. septembra, vračamo se pa 20. septembra. Vsi romarje vseh far pa se združijo na Cankovi ob 9 vöri. Do toga časa morejo vse posamezne skupine biti tam. Zato prosimo vse, ki

mislijo z nami na to romanje, naj se najkeseje do 15. septembra prijavijo vsakši na svojem farofi, vpišejo svoje ime i hišno številko. Drüge obveznosti zvedite na farofaj. Brez vpisa na farofi nede smeo nišče z nami i prek granice. Pravice i vse drügo preskrbi vodstvo romanja. Goričanci, hodimo i se poklonimo presv. Trojici i izprosimo našoj lepoj Goričkoj vnojo blagoslova, šteroga tak potrebüjemo. Pohitimo se z vpisanjom.

— Vodstvo.

Ka pravite na to, gosp. urednik?

Dnesden je že v modi, da vsakši rad vse na kratko opravi. Dugih stvarl se vsakši boji. Tak smo čüli, ka se Dolnja Lendava nešče več zvati Dolnja Lendava liki „Lendava“, Murska Sobota ne več Murska Sobota nego „Sobota“. Mi pa za našo občino mammo tak lepo, starodavno, kratko i vsem

znano ime — Grad. — Ka pravite, g. urednik, ali ne bi bilo boukše, da na mesto duge i ne domače „Gornje Lendave“ zavemo svojo občino i faro „Grad“? Ali ne bi bilo dobro, da z novov občinskov upravov pride tüdi novo slüžbeno ime „Grad“. — Jaz sam za to!

Politično gibanje pri Gradi.

Grad, te lepi, idiličen gorički kraj, je po dugom časi palik malo oživo. Tüdi mi smo morali skoro sedem let tiho biti, ne smo se smeli zbirati, pogučavati i svojih pravic zahtevati. Tüdi mi smo občütili nasilni bič raznih JNS-arskih mogotcov i nasilnežov. Delali so brez nas, nigdar so ne pitali, ka želejo i ščejo kmetje, bili oni vidonski ali pa kovačevski, bili oni trdkovski ali kruplivniški, ali pa bili oni od samoga Grada. Z žalostjov smo morali gledati, na kaj je že prišo naš siromakši gorički kmet, delavec i obrtnik. Pomoči pa od nিকে. Bilo je samo par lüblencov prešnjoga režima, šteri so se mastili i vlekli hasek, večina nas pa je morala gledati, da v občini nega nikšega napredka. Naše ceste so pune grab i blata, naši mostovje se podirajo i moramo prek potokov skakati, da idemo k sv. meši. Pa ešče vnojo je takšega odzaja, na štero vüpamo, da tüdi ednok pride red i da se v red spravi.

S prihodom dr. Korošca na vlado pa smo se tüdi mi malo odehnoli. Počile so diktatorske vezi, štere so nas mele vklenjene i zadihali smo malo slobodnej. Vstajamo pomali, ponižani v brezpravice, da palik povemo svojo reč, svojo teško obsodbo i obračun z ljudmi, šteri so nas tak ponižili. Nede naš obračun krivičnej, ne, samo svoje pravice, svoje poštuivanje, svoj kmečki ponos si nazaj spravimo. Približavle se te čas, čas jesenskih občinskih volitev. Te bomo povedali svoje i napravili red. Vsigdar se je delalo brez nas, zdaj pa je ednok čas,

devanje. Prav tako Mohorjevi družbi, ki je knjigo založila.

Predgovor knjige je napisal V. Novak (5—9 str.). Priobčenih pesmi je 24, ki obsegajo 34 str. — Ohranjenih Miroslavovih pesmi pa je do dvesto. Zakaj jih zbiratelj ni več priobčil?!

V začetku pisec predgovora označi obdobje, v katerem je živel Miroslav. Področje tiskane besede se široko razmahne. Poleg verske snovi se obdeluje zgodovina, narodopisje in končno poezija dobi svoje zastopnike. — To je bil Ivanócijev čas. — August Pavel, katerega 50 letnico smo prednedavnim obhajali in Jožef Baša, se pokažeta na obzorju kot vidna pesnika. Sledi kratek življenjepis. — 22 let je živel Miroslav. Škoda, da ga je smrt tako rano vzela.

Po 20 letih smrti so njegove pesmi med nami oživele in njegov duh je vstal iz groba (Počitek moj), da ponese našo pesem med brate Slovence. S to knjigo je dobil Miroslav mesto med slovenskimi pesniki.

Znova se je oglasila njegova pesem: Naj doni mi znova pesem lepo, milo in sladkó düša naj se pá radüje srce naj veselo bo!

„Pesem od Karpatov“ bo segla v düšo vsakemu vojaku, ki je prebil vojni čas „v karpatskih goráj“. Kot krasen nagrobni spomenik je vsem tistim, o katerih pesem govori:

da mi začnemo delati. V našem gibanji ma mesto vsakši pošteni človek, samo špekulantov i raznih intrigantov ne nücamo. Dne 9. aug. po ranoj sv. meši, se nas je zbralo v gračkoj staroj šoli okoli sto zastopnikov iz cele gračke občine, da se pogučimo i povemo, kak mislimo, kak ščemo i kak naj bo. Prišo je sto zastopnikov, samih poštenih moškov i dečkov, vernih pristatšov dr. Korošca i njegove stranke. Prišli so varašanci, prišli vidonšcarje, prišli so kruplivnišcarje i kovačašcarje, prišli so pa tüdi dve vöri odaljeni trdkovšcarje, da povejo svoje i s tem manifestirajo za svojo pošteno slovensko katoličansko zavednost. V vseh je vladalo dobro razpoloženje i zadovolstvo, ar so tüdi oni ednok prišli do svoje reči, da si svoje zavnajo. Prišli so zastopniki, da določijo, komi lahko zavüpajo občino za nadalna tri leta. I spadnola je odločitev zavüpanja i slobodnoga odločanja, da bo nosilec naše liste pri jesenskih občinskih volitvaj g. Bačić Franc, posestnik od Grada. Tüdi odborska lista je že v glavnom pripravljena i prihodnjič objavimo tüdi njihova imena. Med volilci i kandidati vlada veselo razpoloženje, ar bodo po dugih letaj znova ednok slobodno spregovorili naši mošje, brez groženj, krotjenja i glob, kak so delali prveši režimi. Ta naša skupnost, štera se je pokazala v nedelo na tom prvom nedelskom sestanki, raste od dneva do dneva vse močnejše v močno naše gibanje. Se razmi, da to nekake tüdi boli. Kak pri vsakšem deli, se najdejo tüdi tü ljudje, šteri

Tam daleč v Karpatih so sejali kri, tam kapla za kaplov se v zemli topi.

in tam bodo rože rasle:

pa v srcaj junakov do mele koren, pa končala ne de jih mrzla jesen.

Miroslavove pesmi so odraz dobe, v katerih so nastale in naših ljudi — so pristna slika našega človeka. Radi te pristnosti in resničnosti nas te pesmi mnogo bolje reprezentirajo pred slovensko javnostjo kot Kranjčeva dela. Požrtvovalna ljubezen, ki odseva iz njih — nam je lahko v vzpodbudo.

Pesmi bo s pridom čital izobraženec in navaden človek, star in mlad, domačin iz Slovenske krajine in ostali Slovenec.

Cenimo svoje kulturno bogastvo, potrudimo se, da si knjigo nabavi vsak izobražen in kolikor gmotna sredstva dopuščajo, tudi navadni človek. Predvsem naj skrbijo razna prosvetna društva, različne knjižnice in čitalnice, da pridejo te pesmi do rok vsakega človeka v Slov. krajini. Cena 12.— Din.

Kaj pišejo o nas.

„Izseljenski vestnik Rafael“, ki izhaja v Ljubljani, je v letošnji majski številki prinesel obsežen in stvaren članek, ki se bavi z izseljen-

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Hvalodavanje. V nedelo se je prisrčni Te Deum glasov v naših cerkvaj na rojstni den Njev. Vel. kralja Petra II. Bogi se zahvalüjemo, ka nam ga je obdržao i ga prosimo, naj ga še obdrži na vekšo svojo diko i vsem Jugoslovanom v blaženost.

Na podporo naših listov so v Din. darüvali: Vratuša Anton, Ljubljana, 7-50, z Vidonec: Grah Adela 3, Vrečič Marija 3, Žokš Marija 3, Gumilar Aleksander 3, Špilak Števan 4, Žokš Eva 2, od Grada: Žokš Matjaš 5, Kočar Treza 3; Recek Jožef i Mekiš Marija, Sotina iz Francije 28. — Bog povrni!

Na znanje. Potni list Pivar Štefana se je najšeo na poti med Dobrovnikom i Kobiljom. Lastnik se naj oglasi za njega pri dobrovničkem g. kaplani.

V. Polana. Volitve v gasilski odbor so se zvršile, dobili so ga v roke pristaši pokojne Ljudske Pravice. Spoznali smo rdeče stočke, zato nas je pa edenajset odstopilo, ne bi radi bili kaštigani, če se na popoldnešnje zvonjenje odkrijemo i Boga molimo. Tej stočki nosijo dobiček, kajti za gasilske peneze so se küpile trambolice i zdaj, kak čüjemo, se je dalo 200 Din podpore iz gasilske blagajne za te trambolice, one so pa postale last tamborašov. Pitamo, jeli je to tak, kak ljudstvo guči? Zdaj pa te črbinave sable v roke, glave odkrijte i pravite kak je pisala Ljudska Pravica: Adio, mea kulpa! Gđa Ljudska Pravica od mrtvih stane, te se znova vidimo. — Mladina.

Sobota. V Malo Cvetišče, Križova 4 je sprejetih 12 deklic, ki bodo obiskavale gimnazijo. Ar sestre nahranijo vnojo siromakov, prosimo dobre düše, naj se ne spozabijo ž njih, nego njim poklonijo kakše zrnje i krumpel.

vse mogoče falinge vō privlečejo i davajo tanače, kak bi moglo to pa ovo biti. Vsakšemi smo na tanačaj zahvalni, vsem pa nemremo pogoditi i vse zadovoliti. Nezadovolneži do naprej intrigirali i šinfali. Naj pa gospodje znajo, ka z vsem tem nelepim delom ne zastavijo našega gibanja i razbijejo naše poštene skupnosti. Po vnojih letaj mučanja, trpljenja i ponižanja, mora naša miseo, naša stvar rasti do dneva obračunov — do zmage. Tak bo i tak mora tüdi biti. Zato naj naši volilci pazijo, da se od raznih kurtašov i nezadovolnežov ne dajo zapelati i vkraj odvrti od naše skupnosti, vküpdžanja i gibanja. Bodo verni misli i deli, šteroga smo začnoli i pripelajmo ga do gvüšne zmage.

Grački volilci,

skim problemom Slov. krajine. Predvsem je govor o najbolj perečem vprašanju: dušnopastirstvo naših sezonskih delavcev. Po zgodovinskem pregledu našega izseljenstva (pregled sega ca 100 let nazaj) preide pisec članka na sedanje stanje, kaj se je storilo v dušnopastirskem oziru in kaj bi se moglo in moralo storiti. Kolikor smo zvedeli, je članek vzbudil pozornost pri višji cerkveni oblasti in pri Rafaelovi družbi v Ljubljani, ki skrbi za vse slovenske izseljence. Präv je, da se tako pereče vprašanje kot je dušno pastirstvo med našimi sezonskimi delavci, ki so izmed vseh slovenskih delavcev najmanj preskrbljeni, obdeluje tudi pred široko slovensko javnostjo in ne samo v naših Novinah. Ta problem ni samo krajevnega značaja, temveč je to splošno versko-cerkveni in narodnostni problem. Kajti, če se ne bo ničesar storilo ali premalo storilo, bo naše ljudstvo versko propadlo in tudi v narodnostnem oziru bo za nas izgubljeno. Članek je napisal Ivan Škafar, kaplan v Prevaljah.

V „Časopisu za zgodovino in narodopisje“ — 1. snopič (str. 34—37) 1936, Maribor — je V. Novak priobčil članek: „Lan in njegovi izdelki v Slovenski krajini“.

Prišel bo menda kmalu čas, ko bodo ljudje v Slov. krajini izdelovane obleke iz domačega platna opustili. Dolžnost narodopisca je torej bi-

Nova meša v Bogojini. Po 16 letih je mala strehovska ves znova dala ednoga služabnika sv. Cerkvi. G. novomešnik p. Bojnc Engelbert je prišel 30. avg. v rojstno ves, gde je bio od svojih sorojakov prisrčno sprejeti. Preminočo nedelo, 6. septembra so novomešnika v lepoj proščiji sprevodili z njegove rojstne vesi v farno bogojansko cerkev, gde je novomešnik prvokrat prikazao sv. daritev Vsemogočemi Bogi. Novomešnika so pri oltari vodili bogojanski g. plebanoš. Predgali so njemu pa preč. g. kapucinski gvardijan Joakim Ferk iz Maribora. Glavne misli predge so bile sledeče: Kristuš je šteo, da vsi ljudje postanejo deležni njegove milosti i njegovoga zaslužnja. Zato je postavio sv. službo duhovništva. Lepo je povdaro kak ga je angeo čuvar pripeljal do sv. službe. Kajti novomešnik je že v mladosti zgubo svojo mater, ki bi njemu bila opora v letaj dijaškoga življenja. Posebno je pa novomešnik priporočao, kak pravilo na pot njegovoga življenja, naj bo goreči častilec presv. Srca Jezušovoga. Nad 20 duhovnikov z bogoslovci je prisostvivalo njegovej sv. meši. Lüstva je vnožino prišlo z vsej krajov, čeravno je bilo slabo vreme. Mogočno ljudsko petje je pozdigavalo vso slovesnost. Večernice je novomešnik doma opravio v rojstnoj vesi. Domače goščjenje je poteklo v najlepšem redi z zadovoljstvom povabljenih gostov. Zvün kapucinskih sobratov so bili na goščjenji gg. dekan Jerič, domači plebanoš, dobrovnički plebanoš Lejko, ravnateo Martinišča Vogrin i šče več drugih duhovnikov i bogoslovcov. — V ponedlek je meo g. novomešnik mešo v kapelici pri sv. Vidi, pri priprošniki za zdravje pri očaj. Novomešnik se je tudi nej spozabo z Dobrovnika, gde se je včio v svojih mladih letaj. Zato je prikazao v tork sv. daritev Bogi med dobrovničkimi farniki v pokopališkoj kapeli. Želimo njemu vno go božega blagoslova na njegovej svečeniškoj poti!

Dolič. Vmrla je naročnica Marijinoga lista, Zrim Jozefa v 58 leti starosti. Zapušča moža, sina i hčer, ki je v Franciji. Betegüvala je 4 mesece. Srce Jezušovo bodi njenoj duši smileno. Molimo za njo!

Ki mate 33. številko Novin, v šteroj je objavlena slika pokojnoga g. majora Zacherla, jo pošlite na upravo Novin. Prosimo to širitele, ar bi potrebuvali za častilce pokojnoga dvajseti komadov. Prosimo tiste naročnike, ki ne devajo vküp Novin, naj nam je odstopijo.

Obilno božega blagoslova želemo gdč. Gaber Emiliji, našoj naročnici v Franciji, hčeri našega vrloga širitela, Gaber Franca iz Srdice, ki je z g. Petkovikom sklenila sv. zakon. Srce Jezušovo, blagoslovi ga.

la, da popiše, kdaj in kako ljudje lan sejejo, kako ž njim ravnajo, predno pridejo do zaželjenega smotra in vse, kar je s tem v zvezi. Za boljše umevanje je dodana slika orodja za obdelovanje lanu (rin, greben, korblat, preslica, motovilo, garnoki, štrütif). — Končno sledi navedba izdelkov iz lanu. Pri ženski noši je navedena: janka z koreirom, rokafci, prt, pocün, bela peča in bandžur; pri moški noši pa: brgüše z zabrkami, robača s cele polje, jopa iz sirine, gaban in koži, ki je nadomestil gaban.

V isti številki ČZN so še priobčene tri Novakove ocene knjig.

„Slovenec“ 29. aug. 1936, št. 197. (V. Novak) se je spomnil petdesetletnice dr. Augusta Pavla, našega rojaka. Ves prostor kulturnega obzornika je njemu posvečen. Med tekstom je tudi njegova slika. Nekateri sinovi našega naroda so kakor svetilniki na morju tujine. Tak je dr. August Pavel.

„Slovenec“, 1. sept. 1936., št. 199. (I. Škafar) je prinesel obširno oceno Miroslavovih pesmi. To je prva ocena te knjige.

V **„Vasi szemie“**, 4. zv., III. letnik, v reviji, ki izhaja v Szombathe-lyu in urejkuje dr. A. Pavel, je izšla izpod uredničkovega peresa ocena Novakove knjige: Izbor prekmurske književnosti. — iz —

† **Koder Anton.** Dober Bog je po nagloj smrti pozvao k sebi preminoči teden že po sklepi našega lista g. kralevskega notara, Koder Antona iz Sobote. Kap ga je zadela, gda se je krepo po prestanoj dobroj operaciji na Pohorji. Kda so ga najšli i k zavesti spravili, je včasi k sebi želo g. plebanoša Krantza s svojov familijov. Pokopan je v Maribori. Pokojni je bio dugoletni naročnik naših Novin. Zadnja leta se je jako bližao k struji, ki njej je namen pravo Kristušovo pot tlačiti. Bog naj bo smileni njegovej duši. V molitev naših naročnikov ga zročimo, njegovej družini i njegovim prijatelom i sorodnikom pa izražamo globoko sožalje.

Ki šče küpiti triere stare, a še dobre, naj se javi pri Hranilnici i posojilnici v Črensovcih.

Miroslavove pesmi je izdala Mohorska družba pod imenom „Prekmurske Pesmi“. Košta lepi zvezek 12 Din. Najtoplej priporočamo te pesmi, štere je naš mladi, vnogo vüpanja obetajoči pesnik spevao za časa strašnoga klanja. Pokojni Baša Jožef-Miroslav je dobro poznani po naših Novinah i Marijinom listi. Njegove pesmi tü raztepane so zdaj v eden lepi snopič zvezane i tak izdane. Segajte po njih, ki ljubite naš kraj i naš jezik.

Slive, ki ma k odaji, naj javi na upravo Novin i to tüdi, če zamenite za zelje. Ceno sliv naj tüdi prijavi.

Küzdoblanje. Augusta 30. se je držao pri nas sestanek JRZ stranke, na šterom je govoro g. banski svetnik Bajlec. Začeli smo se gibati, da i mi pomoremo k ozdravitvi političnih i gospodarskih razmer v državi.

Grad. Javna zahvala. Javno zahvalimo vsem, ki so nas pri pripravaj za zidanje prosvetnoga doma pomagali s skladanjom cigla ali na kakšikoli drugi način. Prosimo ešče naprej vseh pomoč. Vodstvo Prosvetnoga društva, Grad. — **Shod.** Predpreminočo nedelo smo meli lepi sestanek, na šterom so nam razložili politični položaj i gospodarsko stanje naše države i naše krajine g. banski svetnik, Bajlec. Poleg njih so gučali tüdi naši kmečki ljudje. Zahvalimo se vsem govornikom za njihove lepe reči. — **Našim reditelom: dečkom i možom.** Ob priliki sprejema ministra v p. g. Vesenjaka i drugih gostov govornikov, kak tüdi na samom zborovanji velkoga shoda pri Gradi 27. septembra majo najvažnejšo vlogo i delo rediteli. Zato prosimo vse naše zavedne može i dečke, naj se radi odzovejo vabili i prošnji vodstva. Vsakži, šteri bi rad bio rediteo, naj se kem prvle priglasijo v pisarni naše stranke JRZ v Kmečkoj hranilnici i posojilnici pri Gradi. V nedelo 20. sept. pa majo rediteli svoje zborovanje i to ob 11 vöri po kesnoj meši v staroj šoli. Pridite vsi rediteli!

Dijaški kotichek.

(Refleksije)

Le vera zagotovi otrokom uspešno vzgojo.

Brezverci so rekli: „Vzgajajmo mladino brez vere, brez Boga; postava naj nadomešča vero.“ Izdali so postave, različne ukaze, različne prepovedi in kaj so dosegli? Vzgojili so četo hinavcev. — „Kdor ne bo spoštoval postave, ga zadene kazen,“ so rekli, in kakšen je bil uspeh? Tat je govoril v svojem srcu: „Pazil bom, da me ne odkrijejo;“ pohotnež je govoril: „Skrival se bom, da me ne zasačijo“. . . in tako so delali. — „Vlijmo v mladino čüt ponosa“, so rekli, videč, da se postava in kazen nista obnesla, in kaj so vzgojili? Ponos je podlegel strastem; kar jim je ponos branil storiti javno, so delali skrivaj. — „Vzgajajmo mladino s pomočjo vede!“ je bil zaključek. Šli so na delo in kaj so dosegli? Evo vam nekaj dokazov.

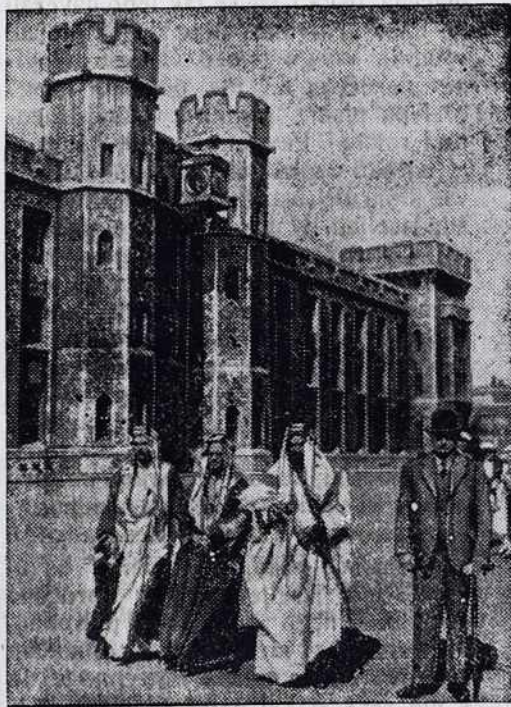
V 18. stoletju je Diderot, čeprav nasproten sveti veri, pisal: „Verski pouk je bistven za mladino. Po vseh preiskavah nisem mogel za vzgojo svoje hčerke najti primernejše knjige, kot je katekizem.“

Ko je v 19. stoletju Napoleon ustanovil zavod za deklice, je rekel: „Trebja je začeti resno z vero. Vzgojite nam vernih žen. . .“ In ko je izdelal načrte za vseučilišče, je določil, naj imajo predmeti, ki jih poučujejo na

Bogojina. Naša šolska mladina je že dvakrat te prišla k meši, kda so bili g. plebanoš že v cerkvi. Mi prosimo naše g. vučitele, ka naj ido deca pet ali deset minut prvle v cerkev kak vküp odzvoni. — Razna prosvetna društva pišejo v „Novine“, kak lepo delajo, mi pa nikaj nemremo pisati, zato ar naše prosvetno društvo spi. Želeti bi bilo, ka bi se odbor prosvetnoga društva zbüdo i začno delati, kak zahtevajo pravila med našimi dobrimi dečki. Član p. d.

Pozdrav pošilajo: Lackovič Trezika, iz Francije svojim domačim, Marijinim družbenicam, celoj rojstnoj vesi Hotizi, g. plebanoši i uredniki Novin, prijateljicam v tujini. Ne more po nedelaj k meši, zato so njej naši listi na veliko pomoč, se zahvaljuje za nje, je redno dobiva i žele uredniki zdravje, da bi je mogli dugo vrejuvati. Pošla na podporo teh listov 20 Din. i 50 par i raynoteliko na Dom sv. Frančiška.

Renkovci. Pretekli petek se je zgodilo pri nas žalosten dogodek. Iz sobočke bolnice je bio domo poslani Fehér Pavel iz Duge vesi. Pri Renkovcaj njemu je postanolo slabo i je okoli 10 vöre dopoldneva omedlo i na cesti obležao. Mimoidoči ljudje so ne meli telko smilenja z njim, da bi njemu v nesreči pomagali, nego so ga püstili ležati celi den na vročem sunci

Krao z Jütrove dežele v Londoni. V London je prišeo Hamed Ibn Hhalifa, vladar otoka v Perzijskom zalivi. Najlepši biseri se najdejo na tom osredki i vladar, ki je prišeo zdaj v London, ma od njih letno ne menje, kak poldrugi milijon füntov dohodkov. Če pomislimo, da je en fünt okoli tristo dinarov, te si tak na kratki lejko mislimo, kakše dohodke ma te krao iz Jütrove dežele. Prišo je v London, da pozdravi novoga krala, kajti na te otok pazijo Angleži, ki majo na njem tüdi letalsko pristanišče. Otok je pun tüdi petroleja.

i prašnoj cesti. Komaj večer okoli devete vöre so pozvali banovinskoga zdravnika dr. Oršiča iz Dobrovnika, da je onemoglomi Fehéri nüdo prvo pomoč i ga posloao nazaj v Soboto v bolnico.

Genterovci. Pri nas se malokda kaj posebnoga dogodi, a 2. septembra smo meli podrk. Pižmovko smo vlovili i jo bujli. Mrtva pižmovka je visila celi den preminočo sredo pri gostilničari i trgovci Herzen, da so si ljudje lahko poglednoli. Cela ves i šče iz sosednih vesi so jo prišli gledat. Srednje velka je bila, okoli 30 cm duga i rep je mela dugi do 20 cm. Lepo žuto i fino dlako je mela. Zgledala je kak podgan. — Pižmovka je prišla v Evropo iz Amerike. Prvle je v Evropi ne bilo. L. 1905. jo je eden grof zavolo fine kože prineso iz Amerike na Česko. Iz Česke se je naskori razširila po celoj srednoj Evropi i letos je po Müri iz Austrije prišla tüdi k nam v Slov. krajino. Kožo ma drago.

Slüžbo kravara dobi pošteni dečko; zglasiti se je na uredništvu Novin v Lendavi. Plača po dogovori.

Sotina. Zadnje dni augusta smo pokopali z velikov žalostjov Büček Antona, ki je 27. augusta vmro na granici. Na glavi je meo veliko rano, kre sebe pa nekaj belic. Jako veliki joč je bio pri sprevodi, ar je pokojni zapüsto poleg dovice ednoga plantavoga dečka, edno na pol slepo hčerko i ešče tri nedoraščene mlajše. Naj se Srce Jezušovo smiluje pokojnoga duši, ostale žalostne kotrige družine pa naj potolaži po smiljenih srcaj, ki do njim pomagali v nevoli.

Kobilje. Kobiljančarje že od negda hodijo na delo po sveti — največ v šume. V zadnjem časi pa jih je dosta odišlo v Francijo, većinoma ženske.

Dobrovnik. Ne samo v misijonskih krajaj v Afriki ali Ameriki, nego tüdi pri nas se zgodi, da damo že starejše dete krstiti. Pred par dnevi je bio v dobrovničkoj cerkvi krščeni dveletni Janoš. Dete je bilo rojeno v Franciji. Starišje so je tam ne dali krstiti, nego so dete po dveh letaj domo poslali.

Velke skrbi. Neštérni kričačje v Dobrovniki si jako glavé terejo. Ne vejo, ka bi včinoli. Zdaj so prišli na edno pametno miseo. Kda što pride v konkurz, te trbej tablo na trgovini zameniti i tablo z drugim imenom gor djati. Na te način se lahko trgovina naprej pela. — Po tom zgledi se ščejo ravnati dobrovnički kričači. Kda edna stranka pride v konkurs, trbej v drugo stranko stopiti i trgovina dešla srečno naprej.

Oda se hiša po niskoj cenil v D. Lendavi. Glavna ulica 39. K hiši spadajo štale i šče drugi pripadajoči prostori. Hiša se oda zavolo selitve lastnika. Več se zvej istotam.

vseučilišču, za temelj pouk sv. vere.

Anglež Spencer pravi: „Kdor bi se hotel geometrijo učiti z latinsko slovnico ali kdor bi se hotel z latinsko slovnico učiti godbo, bi zaslužil norišnico. A nič manj neumni so tisti, ki s poukom slovnice, kemije in fizike skušajo poboljšati npravno življenje.“

Slavni vzgojeslovec doktor Foerster, vseučiliški profesor v Curihu, piše: „Čimbolj bo šola pod vplivom naraščajočega brezverstva izgubljala versko skrb za duše, hoteč se ozirati le na razum, tem jasneje se bo pokazala posvetnim učiteljem, da je njih delovanje in šolska disciplina brezverskih navdihov zarjavel mehanizem, ki se bo končno radi pomanjkanja gibalne moči, ki izvira iz duše, docela ustavil.“ Tako protestant.

Le vera, ki tüdi na najbolj skritih prostorih kliče: „Bog te vidi. . .“ je zmožna podati uspešno vzgojo. Vera brzda strasti in uravnava strasti. Brez vere strasti uničijo srce. — „Vsaka vzgoja“, pravi Lambuschini, „mora postaviti vero na prvi prostor pouka.“ Brez verskega pouka druge vede ne morejo dati ne sreče posameznikom, ne blagostanja državam.“

Ko so v francoski zbornici za časa Ludovika Filipa predlagali odpravo verouka iz šol, se je dvignil neustrašen poslanec in govoril: „Dovolite, tovariši, da vam pred glasovanjem popišem dogodek, ki sem mu bil

pred kratkim priča. Poznal sem očeta, plemenitega in premožnega, ki je zdaj skrajno nesrečen. Bil je vzgojen v brezverski šoli in ni maral, da bi kdo njegovih otrok prejel versko vzgojo. In posledica? Prvi sin — potem ko si je nakopal mnogo zločinov — je bil obsojen na smrt; hčerka je radi razuzdanega in pohujšljivega obnašanja postala v zasmeh vsemu mestu; tretji sin, ki ga je nezumno življenje izpremenilo v okrog se klatečega mrliča, je, prišedši domov, vrgel iz hiše ubogega očeta. Videl sem ga zopet pred malo meseci v norišnici v Charentonu, kjer si je v jasnih trenutkih z obupnimi klici predbacival nesrečo in umor svojih otrok. Gospodje, zdaj pa glasujte, če si upate.“

To je eden izmed tisoč podobnih dogodkov, ki izvirajo iz brezverske vzgoje. „Pouk brez vere“, piše brezbožni Voltaire, „je zmožen le tega, da stori človeka bolj spretnega za hudobije.“

Ko so anarhista Raváchola pe-ljali na vislice, je rekel: „Če bi bil veroval v Boga, ne bi bil storil, kar sem storil.“

Zgodovinar pripoveduje, da so na Grškem večkrat opijanili sužnje in jih kazali otrokom, da so jim s tem vzbudili gnev od pijančevanja. Brezverstvo je rodilo rod divjakov: zločinci teh naj vam vzbujajo mržnjo do brezverstva. (Dalje).

Janko Verbažnik:

Kaj ima delaven človek od Kristusa in njegove sv. Cerkve.

Nedavno mi je pripovedoval neki gospod, da je bil po dolgih letih doma na Poljskem. Ko vpraša svojega brata, kje je meja med Poljsko in Rusijo, pravi brat: Tam se začne ruska meja, kjer se neha vesela pesem kmeta pri delu. Komunisti so zatrli tudi pesem, izliv srčnih čustev deloma zato, ker hočejo napraviti iz delavca stroj, deloma pa zato, da bi z pesmijo ne zamujali časa.

Vprašajmo pa še sedaj po delavski plači v komunističnem raj. Zakaj tava po ruskih vaseh in mestih sestradana deca okrog, kakor jata sestradanih volkov? Ali nimajo starišev, ali so jim pomrli? O pač, imajo stariše, toda ti le zaslužijo samo toliko, kolikor spoznajo Stalin in Co za vredno njihovo delo, ne plačajo pa toliko, kolikor potrebuje družina očeta-delavca.

Kaj pa Kristusov nauk? V oni večno lepi priliki o delavcih v vinogradu pravi, da je gospodar plačal tudi tistemu, ki je zamudil polovico dneva tako, da je bilo prav, torej ne samo delo, ampak še več, ker celi dan je moral živeti on in njegova družina. „Vsak delavec je vreden svojega plačila“, pravi Jezus v tej lepi priliki, torej ne njegovo delo, ampak delavec kot človek, kot mož, kot družinski oče.

Delavcu bo boljše tedaj potemtakem, ko bo zavladal v vsej človeški družbi Kristusov socialni nauk, to pa bo, ko se bo delavstvo oklenilo tistih svojih voditeljev, ki bodo prešinjeni Kristusovega duha gledali v delovnem človeku ne samo sredstvo za izkoriščanje sebi v korist, ne samo videli v delavcu stroja za pridobivanje velikega dobička, ampak ki bodo smatrali v delavcu-trpinu tiste Jezusove prijatelje, katerim je treba dobro delati in pomagati, ako hočejo doseči večno blaženost.

Delu čast.

Kako žalostno je dejstvo, da se dela celo v podeželskih krčmah razlika med sobami za takozvane boljše goste in navadne kmečko-delavske goste. Odkod ta razlika in kdo jo je povzročil.

Od Jezusa in njegove Cerkve gotovo ne, saj ravno Jezus je ves čas svojega zemeljskega življenja in delovanja vsepovsod dajal prednost delavskemu stanu; tudi njegova sv. Cerkve ne dela nobene razlike med bogatim in revežem, med učenim in neučenim delavcem.

Da je prišlo do tako izrazite ločitve delavcev, ki si s svojimi mišicami morajo služiti kruh od takozvanih boljših stanov, so si v veliki večini krivi delavci sami, ker se ne zavedajo svojega dostojanstva. Ker je delavec pozabil na Kristusa ter mu je obrnil hrdet, je naravno, da je tudi pozabil na dostojanstvo Kristusa — delavca. „Ali ni to tesar, sin Marijin“, so se posmehujoče vpraševali farizeji, hoteči Jezusa ponižati pred ljudstvom. Toda kaj je Jezusov odgovor na vse te zbadljivke: „Sin človekov ni prišel, da bi se mu streglo, ampak da bi on stregel“ in je poudarjal ceno delu: „Delavec je vreden svojega plačila.“ (Dalje)

Našim v tujini.

„Novine“ so vsigdar velko skrb posvečevale vsem tistim, šterim je domovina ne mogla dati zadosta krüha i dela; tistim, ki so si ga zato šli v bližnji ali v dalešnji svet iskat. Vsigdar so njim bili dragi vsi naši izseljenci. Posebno zadnja leta so „Novine“ z vsov lübeznostjov zasledüvale življenje i trpljenje naših bratov i sester v tujini i vsakši, ki je količakaj resnicolüben, mora priznati, da so po celoj Sloveniji edinu tjeđnik ravno naše „Novine“, ki so si znale na tak lepi izreden način navezati sine i hčere svojega kraja v tujini — na domači kraj!

Naši izseljenci prebivljejo v raznih krajaj sveta: v Franciji, v Severnoj Ameriki (v Združenih državaj i Kanadi) i v Južnoj Ameriki (Argentini, Braziliji itd). Vnogo naših lüdi, posebno dekeo slüži po raznih krajaj naše države, na Hrvatskom i v Srbiji.

Vsi znamo, kak potrebno je skrbeti za svoje izseljence, skrbeti v dvojnem pogledi: 1) v verskom i 2) narodnom. Potrebno je za nje skrbeti, da ostanejo pošteni, verni i čisti; pa potrebno je za nje tudi skrbeti, da ostanejo tudi svojoj domovini, svojoj narodnosti zvesti. I velka dužnost domačega kraja — domovine — je skrbeti, da so njeni izseljenci preskrbljeni i v verskom i narodnom pogledi. Zato je dužna domovina skrbeti za to, da dobijo vsi izseljenci svoje izseljeniške duhovnike i vučitele. Skrbeti mora domovina nadale, ka se zveze med njov i njenimi izseljenci ne pretrgajo. A to v velkoj meri opravlja samo dober tisk. Zato je tak važno, da ma vsakši izseljenec naročeni list iz domačega kraja. Te njemi je v velko pomoč. Pove njemi vsaki tjeđen, ka je kaj novoga v njegovom domačem kraji, ka se doma godi; iz lista zvedi za življenje, delovanje i nevole svoje domovine. V listi najde hrano za svojo dušo (evangelij, predgo itd). List njemi je včasie edina tolažba v vöraj bridke žalosti! To navadno izseljenci tudi jako dobro občütijo i spoznajo že v kratkom časi svojega prebivanja v tujem kraji, kak velkoga pomena so za nje ravno novine iz domačega kraja.

Zato nas jako veseli, da ste tudi vi, dragi izseljenci naše lepe Slovenske krajine, zarazmili velki pomen domačega tiska i ste se tak lepo navezali na naše „Novine“, štere ste tak močno vzlübili. Vnogo izmed vas ma „Novine“ naročene i v nje pošilate vnoga prelepa pisma, pisana z vašimi žülnatimi rokami. Pa potrebno je, ka bi si je naročo vsakši naš izseljenec. I zato vse domače (stariše, brate i sestre) naših izseljencov prosimo, da je naj preskrbijo svojim v tujini. V Franciji majo naši izseljenci „Novine“ naročene v lepom številu. Vnogi i vnogi se morejo ravno „Novinam“ zahvaliti, da so ostali šče na pravoj poti, ostali verni, pošteni i domačemi kraji verni! Potrebno je, da se šče „Novine“ tak lepo razširijo tudi med onimi, ki so v Južnoj Ameriki, Kanadi; posebno pa med tistimi, ki slüžijo (dekle) po raznih krajaj vnašoj državi (Zagrebi, Beogradi itd).

Pa šče nekaj! Ne samo, da bi vsakši naš izseljenec meo naročene „Novine“, nego je šče nekaj potrebno, da bodo vezi med vami i domačim krajom istinsko močne. Potrebno je, da v nje večkrat kaj napišete. Naši izseljenci v Franciji to že jako lepo znajo. A zakaj naj ne bi šče tudi drugi, vi, ki ste v Južnoj Ameriki i ve, štere slüžite na Hrvatskom i v Srbiji, od časa do časa kaj napisali iz svojega življenja i trpljenja, od svojih nevol i težav pa tudi veselih dnevoj — za Novine. Tak bomo na najlepši i najlepši način zvedeli, kde ste i kak se vam godi.

Šče to. Lani v začetki julija je bio v Ljubljani velki kongres vsej slovenskih izseljencov. Vnogo lepoga se je tam povedalo. Med drugim se je tudi jako močno povdarjalo tam, kak velkoga pomena so za izseljence ravno izseljeniški duhovniki. A teh je šče vsigdar premalo. Eden govornik je med drugim tudi povedao, da bi šče komaj te bili naši slovenski izseljenci v zadostnoj meri oskrbljeni z izseljeniškim duhovniki, če bi za vsakši 2000 izseljencov bio postavljeni eden duhovnik. Naši izseljenci iz Slov. krajine v Franciji bi po takšem računanj mogli meti najmenje 2—3 izseljenske duhovnike; naši sezonski delavci v Belji dobiti vseli ednoga itd. Mi smo že v „Novinaj“ vnogo i vnogokrat pisali od toga i prosili za izseljenske duhovnike i ešče bomo, dokeč se to pitanje ne vredi tak, kak je potrebno! Tudi naši izseljenci v Franciji ste v svojih pismaj bole tihi. A naj vaš glas i glas drugih naših izseljencov po izseljeniškom duhovniki ne otiñne!

Če bodemo stanoviti v svojih prošnjaj vsi izseljenci mi i bodemo v te namen molili, te lahko vüpamo, da bodemo najšli pri merodajnih činitelaj pravo razumevanje i tudi istinsko pomoč pri našem deli za izseljenje Slovenske krajine.

Vse naše izseljence pa prosimo, da šče nadale ostanete verni „Novinam“, štere pa naj šče v vekšem številu prihajajo med vas; naj ne bi bio nieden

Pisma naših iz tujine.

Ka nam pišejo od naših v tujini? Preč. g. Orešnik Franc, duhovnik, 68, rue de Paris, Joinville-le Pont, Seine, Francija, nam pišejo sledeče:

Prečastiti gospod župnik!

Ne vem, če Vam je, ali še bo kdo poročal o našem 15 avgustu; in da ne boste preveč slabo sodili svojih dobrih Prekmurcev ali „sinov in hčera“, kakor se nekateri in nekatere včasie iz šale, včasie pa tudi s ponosom imenujejo.

Torej 15. avgust. Kakor ste že imeli priliko slišati, sem se jaz ustavil na letošnje belo nedeljo nekoliko v Tigy-u, blizu Orleansa. Bila je to prav lepa slovenska nedelja. Slovenci iz Pariške okolice in tudi iz Pariza so bili skoraj nekoliko užaljeni, da so drugi Slovenci in Slovenke bolj podjetni in podjetne. Seveda „maščevanje“ ni smelo izostati; sklep je bil storjen: tudi mi hočemo se pokazati, da še živimo.

Ker sem torej videl par dobrih volj na tem mestu, nikakor ne smem pozabiti par imen kakor: g. Hajdinjak Alojza iz Villiers sur Marne, gdč. Regino Segeri iz Pariza in še posebej onega gospoda Koloman Lebarja iz Saint et Marne. Par dobrih volj torej me je nagnilo, da sem se odločil in začel tipkati na stroj vabila za 15. avgust. Edini moj cilj je bil, da bi prišli skupaj poldne in proslavili slovensko Marijin praznik; da bi poklonili Mariji za god šopek priproštih, a živo ljubezen dihajočih slovenskih pesmi. Razposlal sem okrog 40 vabil, za katere sem pač vedel. Dejal sem si: kakih 20 jih bo že prišlo; kar bo dovolj za prvi začetek. Seveda s tem še ni bilo vse gotovo; kajti ljudje bodo povečini se videli tudi prvič sami med seboj. Zato je bilo treba pripraviti, vse kar bi utegnilo koristiti sestanku. V ta namen sem natisnil texte slovenskih pesmi, ki smo jih prepevali; pripravil in uvedel organista v „skrivnost“ naše privlačujoče slovenske muzike. Imeli smo na razpolago lepo novo cerkvico v pariški okolici, na enem pravem otoku: bajni kraj.

Željno sem pričakoval rezultat teh vabil.

Toda glej: že teden dni prej sem prejel 30 prijavnic; in 15. avgusta so prišli nekateri že predpoldne k sveti spovedi in k svetemu obhajilu; in ti so prinesli prijave seboj. Mislil sem si opoldne pri obedu: četudi vsi ne pridejo, ki so poslali prijavnice, vendar nas bo kljub temu menda čez 30. Pride popoldne: predno se je približala napovedana ura, nas je že bilo zbranih ravno celih 50: nič več in nič manj. Seveda smo najprej hitro poskusili pesmi, potem smo začeli s programom, ki Vam ga prilagam in ki smo ga do zadnje točke natančno in brezhibno izvedli; s to razliko kajpada, da smo po večernicah izven cerkve še zapeli najmanj enih deset narodnih pesmi. Ljudje so se zbirali trumoma okrog cerkve in klical, naj še pojemo. Odkrito povedano, pel sem od pol 4 pa tja do šestih ne da bi se ustavil za eno ali dve minuti. Nazadnje smo se kajpada fotografirali; fotografije so tudi krasne; če želite, Vam pošljemo. (Prosimo. Vr.)

Seveda se nismo razšli, kar tja ven dan. Sklenili smo namreč že prej, da se bo to sedaj večkrat ponovilo in da bomo pred mojim odhodom napravili eno celodnevno zborovanje: pravi slovenski katoliški dan, ki bo natančno pripravljen po zastopnikih, ki so bili izbrani 15. avgusta za posamezne kraje. Daj nam Bog samo ljubega zdravja! Dobivam že od raznih strani pisma, v katerih mi izražajo vsi, kako so se dobro počutili, kakor da bi bili doma. Pa tudi tukajšnji Francozi se nemorejo načuditi temu lepemu slovenskemu popoldnevu. Bodite prisrčno pozdravljeni.

naš izseljenec brez njih. To je prvo, ka prosimo. Drugo je to, da bi pošilali tudi z drugih krajov (J. Amerike, Hrvatske itd) svoja „izseljenska pisma“ Novinam i 3. prosimo vse, da bi vnogo molili v te namen, da bi že mogli ednok biti tudi izseljenci Slov. krajine oskrbljeni z gorečimi dušnimi pasteri. — Pr. izseljenec.

Službena naznanila.

Vpogled in razgrnitev volilnih imenikov. Ponekod vlada pogrešno naziranje, da imajo pravico vpogleda v volilne imenike zgolj osebe, ki so same v njih vpisane, dočim se vpogled za druge in pa prepis volilnih imenikov sploh zabranjuje. Nadalje velja ponekod še vedno naziranje, da so volilni imeniki občinstvu nvpogled samo en mesec in sicer meseca januarja, nikakor pa na sredi leta. Ni mi treba povdarjati, da je tako ravnanje ali posledica popolnega nepoznavanja zakonitih predpisov ali pa namernega omalovaževanja istih z določenim namenom. § 8. zakona o volilnih imenikih je po svoji stilizaciji tako jasen, da ne pušča najmanjših dvomov glede zgornjih vprašanj. On odreja stalno razgrnitev od sreskih sodišč potrjenih volilnih imenikov in priznava vsakomur pravico, da volilni imenik pregleda, prepíše, razglasi in natisne ter zahteva bodisi zase bodisi za drugega njegov popravek. S to zakonsko odredbo je torej vprašanje reklamacij nesporno rešeno v tem smislu, da začne reklamacijska doba z dnem stalne razgrnitve volilnih imenikov, ki je za občino obvezna, čim so isti od pristojnih sreskih sodišč potrjeni in da ima pravico vpogleda, prepisa in popravka vsakdo ne glede na to, ali je vpisan v volilni imenik ali ne. — Sreski načelnik: Dr. Bratina s. r.

Pošta.

Frumen Ana, Morhange, Francija. Na lani vse plačano, na letos tudi, pa še neštérni dinar više. Na koj obrnemo te višek, prosimo odgovor. Nas veseli, da si zadovolna z Novinami i se njim radüješ. Je znamenje, da lübiš krščanski duh i svoj mili slovenski dom. Od Grada teliko denemo notri, keliko dobimo. — Gumilar A. Vidonci. Penes smo dobili teliko, kak pišete, pa ešče 20 Din. od Frumen Matjaša, ki je bio v Franciji. Vaše i bivšega širitela listi se letos ne plačajo.

Št. 42. Razglas o licitaciji.

KRAJEVNI ŠOLSKI ODBOR v KROGU, srez MURSKA SOBOTA, razpisuje javno pismeno licitacijo zidarskih, tesarskih, mizarskih in kleparskih del za nadzidavo narodne šole v Krogu. Licitacija se vrši 15. septembra 1936. ob 10. uri v pisarni šole Krog. Pravilno opremljene in kolkovane ponudbe je vložiti do tega roka. Predpisana kavicija znaša 10%. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dobe pri šolskem upravitelju.

Krajevni šolski odbor v Krogu, dne 30. avgusta 1936.

Štev. 2125/2

OBČINA MURSKA SOBOTA proda enonadstropno hišo z velikim vrtom in podkletano

na prometnem kraju v centru mesta, sposobno za trgovino, restavracijo, kavarno, bančni zavod i. t. d.

Reflektanti naj se zglase med uradnimi urami v občinskem uradu ali pri predsedniku občine, kjer dobe podrobnejše prodajne pogoje in ceno.

Murska Sobota, dne 1. septembra 1936.

Občina Murska Sobota.

PAZITE!	PAZITE!
NAJBOLJŠE JE VEDNO NAJCENEJŠE!	
KOLESA, ŠIVALNE in PISALNE stroje, po GLOBOKO ZNIŽANICENI	
Vam v veliki izbiri nudi: tt. ŠTIVAN ERNEST največja tehnična trgovina M. SOBOTA. 4—8	

Banque S. Baruch et Cie, 11. Rue Auber 11. Paris - 9 e.

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrši vse bančne posle najkolantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 24-23